

LIIKENNE- JA VIESTINTÄVALIOKUNNAN MIETINTÖ 3/2012 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle Venäjän federaation kanssa tehdyn lentoliikennesopimuksen muuttamista koskevan pöytäkirjan hyväksymisestä ja laiksi pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 6 päivänä maaliskuuta 2012 lähettänyt liikenne- ja viestintävaliokuntaan valmis-
televasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle Venäjän federaation kanssa tehdyn lentoliikennesopimuksen muuttamista koskevan pöytäkirjan hyväksymisestä ja laiksi pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (HE 10/2012 vp).

Lausunto

Eduskunnan päätöksen mukaisesti perustuslakivaliokunta on antanut asiasta lausunnon (PeVL 7/2012 vp), joka on otettu tämän mietinnön liitteeksi.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitusneuvos Anna Sotaniemi, liikenne- ja viestintäministeriö
- osastonjohtaja Susanna Metsälampi, Liikenteen turvallisuusvirasto TraFi
- viestintä- ja yhteiskuntajohtaja Arja Suominen, Finnair Oyj.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- ulkoasiainministeriö
- Rajavartiolaitos
- Blue1.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen tasavallan hallituksen ja Venäjän federaation hallituksen välisen lentoliikennesopimuksen muuttamisesta Moskovassa 26 päivänä syyskuuta 2011 tehdyn pöytäkirjan sekä lain pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Pöytäkirjan tarkoituksena on muuttaa Euroopan unionin lainsäädännön edellyttämällä taval-

la niitä sopimuksen määräyksiä, jotka koskevat lentoyhtiöiden nimeämistä ja nimeämisen peruuttamista, lentoyhtiöiden välisiä kaupallisia sopimuksia ja lentoyhtiöiden tariffeja. Pöytäkirja sisältää myös määräyksen lentokoneiden asematasotarkastuksista. Lisäksi pöytäkirjalla on tarkoitus poistaa sopimukseen sisältyvä kaupunkiparikohtaisella reitillä lentoliikennettä

harjoittavien lentoyhtiöiden määrää koskeva rajoitus.

Pöytäkirja tulee voimaan 30 päivän kuluttua siitä, kun jälkimmäinen ilmoitus pöytäkirjan voimaansaattamiseksi tarvittavien kansallisten toimenpiteiden loppuunsaattamisesta on otettu

vastaan. Pöytäkirjan voimaansaattamislaki on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin pöytäkirja tulee Suomen osalta voimaan.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa hallituksen esityksen hyväksymistä muuttamattomana.

Esityksen keskeisenä tavoitteena on mm. saattaa Suomen ja Venäjän välinen lentoliikennesopimus vastaamaan Euroopan unionin mm. sijoittautumisvapautta ja kilpailua koskevaa sääntelyä. Lisäksi tavoitteena on poistaa Suomen ja Venäjän välisen lentoliikenteen kilpailun oikeudellisia rajoitteita sekä saattaa lentoyhtiöiden välinen yhteistyö vastaamaan yleisesti kansainvälisessä lentoliikenteessä sovellettavia käytäntöjä. Valiokunta pitää näitä tavoitteita erittäin hyvinä ja kannatettavina.

Pöytäkirjan määräykset mahdollistavat myös muun kuin suomalaisomistuksessa olevan lentoyhtiön nimeämisen Suomen ja Venäjän väliselle lentoreitille. Jatkossa riittää, että lentoyhtiön pitää olla sijoittunut Suomeen ja että sillä on paikallisten määräysten mukaan myönnetty liikenne- ja lentotoimintaluvat. Sopimuksen muutos myös mahdollistaa useamman kuin yhden lentoyhtiön nimeämisen kahden kaupunkiparin väliselle reitille. Lisäksi pöytäkirjan määräyksillä kumotaan sopimukseen sisältynyt määräys liikennöinnin edellytyksenä olleista lentoyhtiöiden välisistä kaupallisista sopimuksista, millä valiokunnan saaman selvityksen mukaan voi olla huomattavia positiivisia taloudellisia vaikutuksia suomalaisille lentoyhtiöille. Pöytäkirjassa määrätään myös lentokoneiden lentoasemilla suoritettavista lentoturvallisuuden parantamiseen tähtäävistä asematasotarkastuksista sekä lentoyhtiöiden perimistä tariffeista.

Valiokunta toteaa, että se pitää tunnustamisen arvoisena, että mainittu sopimus on saatu pitkän valmistelun jälkeen onnistuneesti neuvoteltua, ja toivoo, että sopimus myös saatettaisiin mahdollisimman pian voimaan. Sopimuksen voimaansaattaminen todennäköisesti parantaa lentoyhtiöiden toimintaedellytyksiä ja on omiaan parantamaan myös kuluttajien asemaa sekä edistämään Suomen ja Venäjän välisen kaupankäynnin, kulttuurinvaihdon ja matkailun kehittymistä.

Kansallisesta menettelystä

Käsiteltävänä olevassa sopimuksessa on valiokunnan saaman selvityksen mukaan kyse ensimmäisestä jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välisten lentoliikennesopimusten neuvottelemisesta ja täytäntöönpanosta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 847/2004 (ns. ulkosuhdeasetus) perusteella neuvotellun sopimuksen kansallisesta hyväksymisestä.

Perustuslakivaliokunta on katsonut esityksestä antamassaan lausunnossa PeVL 7/2012 vp, että eduskunnan suostumus on tarpeen Suomen tasavallan hallituksen ja Venäjän federaation hallituksen välisen 8 päivänä joulukuuta 1993 tehdyn lentoliikennesopimuksen muuttamista koskevaan pöytäkirjaan, että tästä päätetään äänen enemmistöllä ja että lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisyksityksessä.

Valiokunta ehdottaa hallituksen esityksessä tarkoitettua pöytäkirjan ja lakiehdotuksen hyväksymistä hallituksen esityksessä ehdotetulla ja perustuslakivaliokunnan hyväksymällä tavalla.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella liikenne- ja viestintävaliokunta ehdottaa,

että eduskunta hyväksyy hallituksen esityksessä tarkoitetun pöytäkirjan ja

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 26 päivänä huhtikuuta 2012

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Arto Satonen /kok	Ari Torniainen /kesk
jäs.	Mikko Alatalo /kesk	Reijo Tossavainen /ps
	Ari Jalonen /ps	Oras Tynkkynen /vihr
	Jukka Kopra /kok (osittain)	vjäs. Reijo Hongisto /ps
	Johanna Ojala-Niemelä /sd	Arto Pirttilahti /kesk
	Raimo Piirainen /sd	Eero Suutari /kok.
	Eila Tiainen /vas	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Juha Perttula.